

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/153/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316201452
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1316201452.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: W. N., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX, Č., zastúpený: JUDr. Eva Pravdíková Bučková, PhD., Sputnikova 18, 821 02 Bratislava, proti odporkyni: V. N., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX/X, XXX XX W. B. Z., zastúpená: Cúth AK s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Laurinská 18, 811 01 Bratislava, IČO: 50 073 125, za ktorú koná Mgr. Peter Cúth, o vysporiadanie podielového spoluvlastníctva a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č.k. 14C/24/2016-35, zo dňa 26. februára 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava III uznesením č.k. 14C/24/2016-35 zo dňa 26. februára 2016 nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporkyni prikázal prispievať navrhovateľovi sumou 190,- eur mesačne, vždy k 10. dňu v mesiaci do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Okresný súd Bratislava III odôvodnil uznesenie tým, že návrhom na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podaným na Okresnom súde Bratislava III dňa 2.2.2016 sa navrhovateľ domáhal, aby súd prikázal byť č. XX, na X. poschodí bytového domu č. XX, súpisné číslo XXX, vchod X, postavený na parcele registra „H.“ č. XXXX/XX, zapísaný na LV č. XXXX, spoluvlastníckeho podielu o veľkosti XXXX/XXXXXX na spoločných zariadeniach a príslušenstve bytového domu č. XX zapísaných na LV č. XXXX, spoluvlastníckeho podielu o veľkosti XXXX/XXXXXX na pozemku parcela registra „H.“ č. XXXX/XX o výmere XXX m², zastavaných plôch a nádvorí, zapísaných na LV č. XXXX ako aj spoluvlastnícky podiel o veľkosti X/XXX na pozemku parcele registra „H.“ č. XXXX/XX o výmere XX.XXX m² ostatné plochy zapísané na LV č. XXXX v katastrálnom území W. B. Z., okres M., do výlučného vlastníctva odporkyne ako aj prikázania záväzku voči spoločnosti G. Z., F..M.. Bratislava, zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.3.2012 a zo Zmluvy o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.3.2012 v zostatkovej sume 66.023,97 eur a vo výške 9.413,13 eur ku dňu 25.1.2016 odporkyni vrátane ich zabezpečenia záložným právom, a tiež povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.000,- eur. V návrhu na začatie konania navrhovateľ súčasne žiadal, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým mal odporkyni prikázať prispievať navrhovateľovi sumou

190,- eur mesačne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Nehnutelnosti boli financované prostredníctvom úverov od spoločnosti G. Z., F..M., kde je dlžníkom navrhovateľ a spoludlžníkom odporkyňa a navrhovateľ neužíva približne jeden rok nehnuteľnosti, ale napriek tomu hradí poplatky spojené s úhradou úverov, od rozvodu manželstva účastníkov konania, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 8.10.2015 č.k. 37P 217/2015-156, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2015.

Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že odporkyňa bezdôvodne odmieta dohodu o vysporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré užíva na náklady odporcu, ktorý je ďalší spoluvlastník, a preto je naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, pretože odporkyňa neumožňuje navrhovateľovi výkon jeho vlastníckeho práva a ani sa nepodieľa na splátkach úverov, prostredníctvom ktorých sú predmetné nehnuteľnosti financované, čím môže dôjsť, vzhľadom na zlú finančnú situáciu navrhovateľa, ktorého čistý mesačný príjem zo závislej činnosti je približne 550,- eur, pričom má dve vyživovacie povinnosti voči dvom deťom v celkovej výške 310,- eur a mesačná splátka úveru je 387,- eur, k omeškaniu s úhradami splátok úverov a následne k nútenému výkonu rozhodnutia voči obojm účastníkom konania, na základe čoho navrhovateľ dospel k názoru, že existuje objektívny stav nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na jeho právach, a preto navrhol vydať predbežné opatrenie, ktoré prikazuje odporkyňi podieľať sa rovnakým pomerom na úhradách nákladov, spojených s nehnuteľnosťami, a je primeraným zásahom do práv odporkyne a samostatné nariadenie predbežného opatrenia nie je na ujmu práva účastníka na súdnu ochranu konečným rozhodnutím vo veci samej.

Súd prvého stupňa právne posúdil danú vec podľa § 74 až 77 O.s.p. a § 102 O.s.p. Podľa týchto ustanovení predbežné opatrenie má zabezpečiť dočasnú úpravu pomerov účastníkov v prípadoch, ak si zistené okolnosti navrhovanú úpravu naliehavo vyžadujú, alebo ak je ohrozená budúca vynútiteľnosť práva, ktoré je medzi stranami predmetom sporu. Okresný súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodný. Oprávnenosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, mal súd za dostatočne osvedčenú, pokiaľ navrhovateľ hradí splátky úverov aj za odporkyňu a predmetné nehnuteľnosti navrhovateľ neužíva, jeho plnenie súd považuje za plnenie za iného, ktorá skutočnosť predstavuje bezdôvodné obohatenie zo strany odporkyne v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka. S prihliadnutím na nepriaznivú finančnú situáciu navrhovateľa pri zachovaní súčasného stavu, keď výlučne navrhovateľ znáša bremeno splátky úverov za nehnuteľnosť, patriacu obojm účastníkom a užívanú výlučne odporkyňou, sa súd stotožnil s obavou navrhovateľa, že existuje objektívny stav nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy v podobe neschopnosti plnenia veriteľovi a následného nebezpečenstva exekúcie. Súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, pretože bolo potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov a prikázať odporkyňi plniť navrhovateľovi v sume zodpovedajúcej veľkosti jej spoluvlastníckeho podielu na predmetných nehnuteľnostiach, premietnutého do aktuálnej výšky splátky úverov v prospech financujúcej banky. Dočasný zásah do práv odporkyne je vzhľadom na zistené skutočnosti primeraný a nepredstavuje zásah, ktorým by sa nad rámec nevyhnutnú mieru ohrozovali záujmy odporkyne vykonávajúcej vlastnícke právo na úkor navrhovateľa. Súd preto nariadil predbežné opatrenie a návrhu navrhovateľa vyhovel.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala odvolanie odporkyňa, ktorá nesúhlasila s rozhodnutím súdu a žiadala, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolaní odporkyňa poukázala na to, že podmienkou pre vydanie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Z týchto skutočností musí vyplývať nutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov a tieto skutočnosti musia byť takého charakteru, že ak by k dočasnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi. Z tohto dôvodu musia byť v návrhu uvedené a opísané všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, ďalej podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a tiež odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Navrhovateľ tak musí opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, preukázať, z čoho a z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia a tieto musia byť podložené relevantnými dôkazmi. Navrhovateľ vo svojom návrhu uvádza, že mesačná splátka úverov v prospech financujúcej banky G. Z., F.M., ktorú hradí v celom rozsahu navrhovateľ, je približne 387,- eur mesačne. V tej súvislosti odporkyňa uvádza, že Zmluvou o hypotekárnom úvere zo dňa 30.03.2012 č. XXXXXXXXXXXX a Zmluvou o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.03.2012 bola fixácia úrokovej sadzby dohodnutá na tri roky, v dôsledku čoho došlo s účinnosťou od apríla 2015 k jej zmene, ktorá mala za následok aj zmenu výšky mesačných splátok úverov. Mesačná splátka hypotekárneho úveru je od apríla 2015 vo výške 240,19 eur a mesačná splátka účelového

úveru je vo výške 41,99 eur, celková výška predstavuje sumu 282,18 eur a nie 387,- eur ako uvádza navrhovateľ. Tvrdenie navrhovateľa, že mu odporkyňa neumožňuje výkon jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, je nepravdivé a zavádzajúce, pretože navrhovateľ disponuje kľúčmi od nehnuteľností, teda má k nehnuteľnostiam neobmedzený prístup. Odporkyňa ďalej zdôraznila v súvislosti s nariadeným predbežným opatrením, že už v podanom návrhu navrhovateľ musí predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Navrhovateľ tiež musí preukázať existenciu hrozacej ujmy a musí osvedčiť, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť značná závažná a dokonca neodstrániteľná ujma. V tej súvislosti odporkyňa poukazuje na to, že navrhovateľ s ňou uzatvoril dohodu, že časť splátok úverov, k úhrade ktorých je povinná odporkyňa, bude uhrádzať navrhovateľ, ak mu predmetné úhrady budú nahradené pri finančnom vyrovnaní. Na osobnom rokovaní o mimosúdnej dohode navrhovateľ zopakoval, že by bol ochotný uhrádzať celú výšku splátok úverov, ak mu predmetné úhrady za odporkyňu budú nahradené pri finančnom vyrovnaní v rámci vysporiadania podielového spoluvlastníctva. Preto je zrejmé, že navrhovateľove finančné a majetkové pomery umožňujú úhradu celej a nie len pomernej časti splátok úveru, a preto je preukázané, že existencia bezprostredne hrozacej ujmy preukázaná v danom prípade nie je. Ďalej je účelom predbežného opatrenia zabezpečiť dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania v prípadoch, ak si zistené okolnosti navrhovanú úpravu naliehavo vyžadujú, alebo ak je ohrozená budúca vynútiteľnosť práva, ktoré je medzi stranami predmetom sporu. Navrhovateľ neosvedčil oprávnenosť uplatneného nároku, k ochrane ktorého má predbežné opatrenie smerovať. Napriek skutočnosti, že výška splátok úverov predstavuje od apríla 2015 výšku 282,18 eur mesačne, a nie 387,- eur, o čom má navrhovateľ vedomosť, taktiež existencii dohody medzi účastníkmi, že navrhovateľ bude uhrádzať aj pomernú časť splátok, na úhradu ktorých je povinná odporkyňa, pričom tieto úhrady sa zohľadnia pri samotnom vysporiadaní podielového spoluvlastníctva, a aj skutočnosti, že odporkyňa uhrádza všetky náklady spojené so správou bytu, na ktorých je povinný podieľať sa aj navrhovateľ, bola odporkyňa zaviazaná uhrádzať navrhovateľovi sumu vo výške 190,- eur mesačne. S prihliadnutím na uvedené odporkyňa tvrdí, že súd prvého stupňa dospel k záveru o potrebe dočasnej úpravy pomerov účastníkov tak, že odporkyňa je povinná prispievať navrhovateľovi sumou 190,- eur mesačne v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci a v dôsledku nesprávnych skutkových zistení, a preto je podľa názoru odporkyne rozhodnutie súdu prvého stupňa nesprávne a je potrebné ho zrušiť.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je vecne správne, a preto sú splnené podmienky na zmenu napadnutého uznesenia.

Účelom občianskeho súdneho konania je zabezpečiť ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov nielen spravodlivú (§ 1 O.s.p.), ale tiež účinnú a rýchlu (§ 6 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok vychádza z toho, že pre dosiahnutie tohto účelu nestačí vždy vyčkať až do právoplatnosti rozhodnutia. Pomery účastníkov totiž neraz vyžadujú prijatie účinných dočasných opatrení, ktoré majú len prechodný charakter. Takými opatreniami sú tiež predbežné opatrenia.

V odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, že sa stotožnil s argumentáciou navrhovateľa ohľadne potreby dočasnej a predbežnej úpravy, ktorý zároveň osvedčil danosť práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Oprávnenosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, mal súd za dostatočne osvedčenú, pokiaľ navrhovateľ hradí splátky úverov aj za odporkyňu a predmetné nehnuteľnosti navrhovateľ neužíva, jeho plnenie súd považuje za plnenie za iného, ktorá skutočnosť predstavuje bezdôvodné obohatenie zo strany odporkyne v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka. Súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, keď navrhovateľ osvedčil právny záujem na nariadení predbežného opatrenia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a tiež nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy, z ktorých dôvodov je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov, a preto návrhu vyhovel.

Podľa názoru odvolacieho súdu však z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné vôbec zistiť, ako súd prvého stupňa k takémuto záveru dospel. V odôvodnení uznesenia súd prvého stupňa iba poukázal na tvrdenie navrhovateľa a s týmto tvrdením sa stotožnil, bez toho, aby skúmal zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia uviedol, že kúpa predmetných nehnuteľností bola v celom rozsahu financovaná z finančných prostriedkov získaných od spoločnosti G. Z., F.M.. na základe úverov, kde je dlžníkom navrhovateľ a spoludlžníkom odporkyňa. Uniklo tak pozornosti súdu prvého stupňa, že povinnosť splácať splátky úveru

má odporkyňa voči G. Z., F.M.. ako spoludlžník a nie voči navrhovateľovi, a preto je odporkyňa povinná vykonávať plnenia len voči banke, ktorou navrhovateľ jednoznačne nie je, a tak odporkyňa dôvodne namietala v podanom odvolaní, že doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Súd prvého stupňa neskúmal, na základe čoho vznikla a existuje povinnosť odporkyne platiť uvedenú sumu navrhovateľovi. Takáto povinnosť odporkyne nevzniká ani zo zákona, ani zo zmluvy a túto povinnosť nezakladá ani žiadna dohoda účastníkov konania. Pokiaľ súd dospel k záveru, že odporkyňa je povinná prispievať navrhovateľovi sumou 190,- eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, tak takého rozhodnutie je nezákonné, v rozpore s účelom predbežného opatrenia a nemá žiaden vzťah k predmetu tohto konania, ktorým je vysporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov konania. To, či dlžník spláca úver, alebo nie a či koná v rozpore so zmluvou o úvere, v danom prípade súd nie je oprávnený riešiť, pretože nie je predmetom tohto konania skúmať, či zmluvné strany zmluvy o úvere porušujú ustanovenia danej zmluvy. Výrok uznesenia súdu prvého stupňa v znení prikazuje prispievať navrhovateľovi sumou 190,- eur mesačne by mal oporu napríklad v plnení vyživovacej povinnosti, ale o takýto prípad v danej veci nejde.

Súd prvého stupňa pri odôvodnení rozhodnutia vychádzal z ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že podľa tohto ustanovenia sú účastníci od času nadobudnutia spoločnej nehnuteľnosti povinní podieľať sa na spoločnej veci každý v rozsahu svojich oprávnení a povinností, vyplývajúcich z veľkosti svojho podielu, t.j. každý v jednej polovici. Pokiaľ navrhovateľ hradí splátky úverov aj za odporkyňu a predmetnú nehnuteľnosť navrhovateľ neužíva, jeho plnenie súd považuje za plnenie za iného, ktorá skutočnosť predstavuje bezdôvodné obohatenie zo strany odporkyne v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka.

V súvislosti s uvedeným názorom prvostupňového súdu treba uviesť, že predmetom tohto konania je vysporiadanie spoluvlastníctva medzi navrhovateľom a odporkyňou a nie rozhodnúť spor súvisiaci s nárokmi banky voči dlžníkom, prípadne medzi dlžníkmi navzájom v prípade, ak jeden dlžník plnil za druhého a už vôbec nie je súd oprávnený zaoberať sa otázkou, či vzniklo na strane jedného z účastníkov bezdôvodné obohatenie v súvislosti so splácaním úveru.

Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života.

Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach, alebo záväzkoch.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 1 O.s.p. toto ustanovenie upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 6 O.s.p. v konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými

úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Súd prvého stupňa o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol napadnutým uznesením a v odôvodnení sa iba stotožnil s argumentáciou navrhovateľa ohľadne potreby dočasnej a predbežnej úpravy.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p. ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva, o čom súd rozhodoval a s akými skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa stotožnil, a preto je rozhodnutie nepreskúmateľné.

Vzhľadom na ustanovenie § 221 ods. 3 O.s.p. nie je prípustné zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa a vrátenie veci na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu bolo vydané v rozpore so zákonom. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že významnú úlohu v procese hodnotenia dôkazov zohráva vnútorné presvedčenie súdu. Toto presvedčenie nemá predstavovať svojvôľu a nezodpovednosť súdu, ale naopak, malo by sa vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov však má svoje limity. Jej kontrola sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 157 ods. 2 O.s.p., pretože inštitút odôvodnenia je jednou z podstatných záruk kontroly výkonu súdnej moci, súd je priamo uložená povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku (uznesenia) bolo presvedčivé. Odôvodnenie musí vyhovieť najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti, ktorá má svoje opodstatnenie nielen z hľadiska možného použitia opravných prostriedkov, ale tiež preto, že zákonné ustanovenia týkajúce sa spôsobu odôvodňovania rozsudkov (uznesení) súvisia s postupom súdu z hľadiska práva na spravodlivý proces.

Odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 76 ods. 4 O.s.p. zdôrazňuje, že súd nemusí vypracovať mimoriadne rozsiahle odôvodnenie uznesenia o nariadení predbežného opatrenia v prípade, ak návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V odôvodnení uznesenia o nariadení predbežného opatrenia v takom prípade stačí, ak sa súd obmedzí len na konštatovanie správnosti skutkových a právnych dôvodov uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Uznesenie o nariadení predbežného opatrenia však musí obsahovať odôvodnenie aspoň na úrovni podmienok jeho dôvodnosti (§ 75 ods. 2 O.s.p.) tak, aby ho bolo možné preskúmať v prípadnom odvolacom konaní.

Súd prvého stupňa v zmysle uvedeného ustanovenia nepostupoval, v odôvodnení uznesenia iba uviedol, že sa stotožnil s argumentáciou navrhovateľa, ale z napadnutého uznesenia nie je možné preskúmať, s čím sa súd stotožnil a prečo tak rozhodol, keď prikázal odporkyni prispievať mesačne navrhovateľovi sumou 190,- eur mesačne do právoplatného skončenia konania o vysporiadanie spoluvlastníctva účastníkov a prečo sa v tejto veci zaoberal plnením, resp. neplnením povinností dlžníkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, uzavretej s bankou, G. Z., F..M., ktorá nie je účastníkom konania a táto otázka nie je predmetom tohto konania.

Predbežné opatrenie v zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p. pripúšťa nariadiť dočasné zabezpečenie s cieľom upraviť pomery účastníkov a vylúčiť obavu zo zmarenia výkonu súdneho rozhodnutia.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania, alebo po začatí konania, v oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný a dočasný charakter.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov, neznamená to však, že by bolo možné predbežné opatrenie vydať len na základe návrhu bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Vydanie predbežného opatrenia z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí, alebo osvedčí právny vzťah medzi účastníkmi, ak tieto vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (ak účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci).

Z ustanovenia § 74 a nasl. O.s.p. vyplývajú základné predpoklady pre vydanie predbežného opatrenia, ktorými sú naliehavosť vydania predbežného opatrenia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, preukázanie nároku, ktorého sa navrhovateľ mieni domáhať návrhom vo veci samej a určitosť, zrozumiteľnosť a vykonateľnosť navrhovaného predbežného opatrenia.

Základným zmyslom predbežného opatrenia je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada, pričom musia byť rešpektované ústavné pravidlá ochrany i toho, voči komu predbežné opatrenie smeruje.

Odvolačí súd poukazuje na to, že k tomu, aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Okrem toho navrhované predbežné opatrenie musí byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnomu vzťahu, ktorý je, alebo bude predmetom konania vo veci samej.

V danej veci je potrebné poukázať na to, že medzi zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia patrí určitosť, zrozumiteľnosť a vykonateľnosť navrhovaného predbežného opatrenia, ako aj preukázanie nároku, ktorého sa navrhovateľ mieni domáhať návrhom vo veci samej a dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

Z výroku uznesenia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd uložil odporkyni, resp. prikázal odporkyni prispievať navrhovateľovi sumou 190,- eur mesačne, vždy k 10. dňu v mesiaci do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V danej veci súd prvého stupňa nedostatočne skúmal splnenie zákonného predpoklady a to určitosť, zrozumiteľnosť a vykonateľnosť navrhovaného predbežného opatrenia. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa nevyplýva, ako súd skúmal dôvodnosť a opodstatnenosť uloženého predbežného opatrenia, aký vzťah má k výsledku konania vo veci samej, ktorým má byť vysporiadanie spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ako súd dospel k výške sumy, ktorou má prispievať odporkyňa navrhovateľovi a najmä na akom skutkovom a právnom základe.

Odvolačí súd považuje za potrebné uviesť, že pred nariadením predbežného opatrenia súd musí vždy zvážiť, či v dôsledku predbežného opatrenia sa nevytvorí nenávratný stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi, či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (primeranosť zásahu), ale musí aj posúdiť, či predbežným opatrením nedochádza k zásahu do vlastníckych práv dotknutého účastníka nad nevyhnutnú mieru. Je potrebné zdôrazniť, že podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere, čo znamená, že odporca môže byť obmedzený v nakladaní len vo vzťahu k veciam, alebo právam, ktoré majú súvislosť s osvedčeným nárokom, a to napríklad na plnenie, na vydanie veci, alebo na určenie vlastníckeho práva, vysporiadanie spoluvlastníctva, ako v danej veci.

Predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy vzťahom medzi účastníkmi, pričom musí ísť o stav, ktorý neznesie odklad. Pri predbežnom opatrení je treba preukázať

naliehavosť, potrebnosť dočasnej úpravy a preukázať, že predmetným opatrením sa zabezpečí účel občianskeho súdneho konania.

Jedným zo zákonných predpokladov, ktoré musia byť splnené pri vyhovení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je preukázanie bezprostredne hroziacej ujmy účastníkovi, ktorý žiada nariadiť predbežné opatrenie. V danom prípade táto podmienka nie je splnená, pretože pokiaľ navrhovateľ rovnako ako aj odporkyňa musia splácať úver, táto skutočnosť vychádza ich slobodného rozhodnutia úver čerpať a následne danú sumu vrátiť veriteľovi spolu s úrokmi a poplatkami. Súd pri nariadení predbežného opatrenia musí tiež skúmať, aby jeho nariadením nedošlo k zásahu do vlastníckeho práva odporcu nad nevyhnutnú mieru. Vo výroku rozhodnutia preto treba konkretizovať povinnosť a zásah, aby nenakladanie s určitou vecou, alebo právom, alebo uloženie konkrétnej povinnosti niečo plniť, neprekročilo nevyhnutnú mieru. Podľa názoru odvolacieho súdu v žalobe uplatnený nárok na vysporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti nebol ohrozený do takej miery, že bola daná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania prostredníctvom predbežného opatrenia a najmä spôsobom, ako rozhodol prvostupňový súd.

Na základe skutkového stavu, ktorý vyplýva z predložených dôkazov nie je možné vyvodiť záver, že na strane navrhovateľa existuje dôvodná obava z ohrozenia jeho nároku na vysporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, zo strany odporkyne, pričom skúmanie dôvodnosti nároku navrhovateľa, bude predmetom dokazovania vo veci samej.

V konaní o nariadenie predbežného opatrenia je dôležité, aby účinky predbežného opatrenia neprímerane nezasahovali do právnych vzťahov účastníkov. Ak má súd za to, že sú splnené formálne predpoklady na vydanie predbežného opatrenia, aj v tomto prípade sa treba vysporiadať s otázkou, či vydaním predbežného opatrenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania. Za danej situácie považuje odvolací súd v napadnutom uznesení uložený zásah za neprímeraný, pričom je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa nevenoval dostatočnú pozornosť skúmaniu podmienok na nariadenie predbežného opatrenia.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.